

Soru: Yemin bozulmadan önce verilen kefarete geçerli midir?

FETVA

Allah Teala, “Yeminlerinize bağlı kalın.”¹ buyurarak Müslümanları yeminlerini bozmaktan yasaklamaktadır.² Bununla birlikte yemini bozan kimse kefareti vermeli. Yeminin bozulmasından önce kefaretin verilmesi hususunda ise fukaha ihtilaf etmiştir. Şafiî mezhebinde kişi kefaretin sebebi olan yemin gerçekleştiğinden, yemini bozmadan önce yeminin malla ödenen kefareti verirse bu caizdir.³ Bu durum ölüme götüren bir yaralama neticesinde yaralanan kimsenin vefat etmesinden önce hatâen/yanlışlıkla adam öldürme kefaretiyle benzetilerek caiz görülmüştür. Ancak yemin bozulmadan kefarete oruç tutulması geçerli değildir. Zira kefaretin vakti yeminin bozulmasından sonra başlamaktadır ve oruç gibi bedenle yapılan ibadetlerin de vakti girmeden eda edilmesi geçerli değildir.⁴ Hanefî mezhebinde ise yemin bozulmadan kefaretin yerine getirilmesi hiçbir durumda geçerli olmaz.⁵ Zira kefarete, yasağın ihlali neticesinde emredilmektedir. Mezkur durumda ise böyle bir ihlal söz konusu değildir. Şafiî fukahasının buna cevaz verirken sebebin (yeminin) gerçekleştiğini, bunun da yanlışlıkla adam öldürme kefaretiyle benzediğini ifade etmesine Hanefî fukahası kefaretin sebebinin yemin etmek değil, yemini bozmak olduğunu söyleyerek cevap vermektedir.⁶ Kişi yeminini bozmadan önce kefarete niyetiyle fakire yemek yedirdiyse ondan ücreti geri talep edemez. Zira kişi yemek yedirme ameliyesini hem kefareti ödemek adına hem de infakta bulunmak için yapmaktadır. Zikredilen durumda Hanefilere göre her ne kadar kefaretin ödenmesi geçerli olmasa da infak sevabı geçerli olduğundan yemek yedirmek sadaka yerine geçmektedir.⁷ Sadaka da hibe olduğundan geri alınması caiz değildir.

¹ Mâide 5/89

وَأَحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ

² Ebû Bekr Ahmed b. Alî er-Râzî Cessas, *Ahkâmu'l-Kur'ân* (Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 1994), 2/571.

³ Ebû Zekeriyâ Yahyâ b. Şeref b. Mürî en-Nevevî, *Ravzatü't-İtibîn ve 'umdetü'l-müttakîn* (Beyrut-Dimeşk-Umman: el-Mektebetü'l-İslami, 1991), 11/17.

⁴ b. Ebî'l-Kâsım es-Sülemî ed-Dımaşkî İzzüddîn b. Abdisselâm, *el-Gâye fi'htişâri'n-Nihâye* (Beyrut - Lübnan: Darün-Nevâdir, 2016), 3/120.

⁵ Ebü'l-Hüseyn Ahmed b. Ebî Bekr Muhammed b. Ahmed el-Kudûrî, *el-Muhtaşar* (Beyrut: Darü'l-Kütübü'l-İlmiyye, 1997), 210.

⁶ Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübedtî* (Sind: el-Büşra, 2021), 2/234.

⁷ Ekmelüddîn Muhammed b. Mahmûd b. Ahmed er-Rûmî el-Mısırî el-Bâbertî, *el-İnâye* (Daru'l-Fikr, ts.), 5/85.